

Munkedals kommun

munkedal.kommun@munkedal.se

Rektorn vid Hällevadsholms skola

christer.edvinsson@munkedal.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hällevadsholms skola
i Munkedals kommun

Tillsyn i Hällevadsholms skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Munkedals kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hällevadsholms skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 4 den 5 september 2012.

Fakta om skolan

I Hällevadsholms skola bedrivs undervisning för elever i förskoleklass samt i grundskolans årskurser 1-5. Skolan är belägen i tätorten Hällevadsholm som är ett litet samhälle i Munkedals kommun. Vid skolan finns 85 elever. Skolans arbete är organiserat i åldershomogena klasser. Skolan ligger i anslutning till en sjö och har i övrigt nära till naturområden. I tätorten finns ett boende för asylsökande vilket innebär att det finns ett antal nyanlända elever vid skolan.

Hällevadsholms skola saknar sammanställningar av elevernas kunskapsresultat i relation till kunskapskraven i årskurs 3 och enligt tidigare läroplan (Lpo 94) i relation till mål att uppnå i årskurserna 3 och 5. Däremot finns sammanställningar över hur stor andel av eleverna som klarade kravnivåerna vid samtliga delprov i nationella ämnesprov i årskurs 3 för åren 2010 och 2011 samt för årskurs 5 år 2010. Resultaten vid nationella ämnesprov är inte att likställa med en bedömning om eleverna når kunskapskrav/ mål att uppnå då samtliga kunskapskrav/ mål att uppnå inte mäts i dessa prov. Nationella ämnesprov är tänkt att vara ett av flera redskap för att bedöma måluppfyllelsen.

Helhetsbedömning

Vid Hällevadsholms skola saknas sammanställningar av måluppfyllelsen i relation till kunskapskraven. Inte heller finns någon sammanställning avseende resultaten för värdegrundsarbetet. Det innebär att analyser av skolans samlade resultat inte ligger till grund för att identifiera eventuella utvecklingsområden vid skolan. Därmed bedömer Skolinspektionen att det brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid Hällevadsholms skola. Detta arbete ska utgå från elevernas individuella kunskapsutveckling för att sedan sammanställas till grupp-, klass- och skolresultat. Skolinspektionen kan konstatera att det finns ansatser till kvalitetsarbete i form av utvärderingar av läsårets arbete samt genomgång av elevernas individuella kunskapsresultat. Rektor måste se till att sammanställningar och analyser genomförs och dokumenteras som ett led i ett systematiskt kvalitetsarbete.

Det finns brister även i uppföljningen av resultaten på individnivå då de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tar del av är av varierande kvalitet, i

några fall saknas koppling till kunskapskraven i läroplanen. Skolinspektionen bedömer att skolans skriftliga omdömen behöver förbättras för att tydliggöra elevernas kunskapsresultat på individnivå samt för att kunna ligga till grund för ett kvalitetsarbete på skolnivå.

Skolinspektionen bedömer att lärarna är införstådda med sitt uppdrag. Vid Skolinspektionens besök uttrycker de entusiasm inför att utveckla arbetet ytterligare.

Enligt Skolinspektionens bedömning framkommer inte annat än att skolan nu utgör en trygg miljö för eleverna. Men för att kunna genomföra det målinriktade förebyggande arbete mot kränkande behandling som skolan enligt skollagen ska bedriva måste skolan genomföra kartläggning av var och när risker finns för att kränkande behandling ska uppstå. Utifrån denna kartläggning ska skolan identifiera vilka områden som är viktiga att arbeta med under innevarande år för att kunna säkra elevernas trygghet.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen och rektor måste åtgärda för att garantera elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Munkedals kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 28 januari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Munkedals kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero:

- Vid skolan ska tillräckligt målinriktade åtgärder genomföras för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Det ska för varje skolenhet / verksamhet finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka samt förebygga och för-

hindra kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska också se till att det årligen upprättas en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande plan

Vid Hällevadsholms skola genomsyrar enligt elever, lärare och rektor värdegrundsarbetet det vardagliga pedagogiska arbetet. Det framkommer inget annat vid tillsynen än att eleverna är trygga i skolan. Enligt rektor, lärare och elever har dock ingen kartläggning gjorts avseende de risksituationer som kan finnas för att kränkande behandling ska uppstå vid skolan. Eftersom ingen aktuell kartläggning finns uppger lärare och rektor att de inte kan vara säkra på att de förebyggande åtgärder sätts in där riskerna för att kränkande behandling kan uppstå under innevarande år är störst.

Det finns en "Plan mot diskriminering och kränkande behandling" som är gemensam för hela rektorsområdet, det vill säga de två skolenheterna Hällevadsholms skola och Centrumskolan i Dingle. Planen gäller för all verksamhet inom rektorsområdet - grundskola, fritidshem och förskoleklass. Behoven för Hällevadsholms skola framgår inte tydligt i planen. De mätbara mål som anges i planen för Hällevadsholms skola är av generell natur och utgår inte från en kartläggning av vad som behöver åtgärdas under kommande läsår. Inte heller finns en redogörelse för tidigare års planerade och genomförda åtgärder för att motverka kränkande behandling. Planen är en revidering av tidigare års plan och inte upprättad på nytt. De åtgärder som anges är inriktade på att åtgärda mobbning.

Av utredningen framgår att det saknas en kartläggning av risksituationer som bör ligga till grund för att kunna bedriva ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. För att kunna bedriva ett systematiskt målinriktat arbete måste skolan identifiera vilka risksituationer som finns och gemensamt arbeta för att eliminera dessa. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. En plan som är upprättad i enlighet med författningarna, det vill säga utgår från en aktuell kartläggning, anger konkreta mål för arbetet under året samt vilka åtgärder som ska vidtas då kränkande behandling uppstår, är ett kraftfullt verktyg för att understödja det arbete som ska bedrivas vid skolan för att förebygga, motverka samt åtgärda kränkande behandling. De åtgärder som anges i planen är inriktade på att åtgärda mobbning. Definitionen av mobbning är att det är upprepade handlingar där någon med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga någon annan skada eller obehag. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara återkommande och innefattar begreppet mobbning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Munkedals kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd:

- Skolan ska ge studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Motivering

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehundledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

Vid Hällevadsholms skola finns en person anställd som talar tre av de språken nyanlända elever talar. Han ger de elever som behöver det studiehundledning på deras modersmål om det är ett av de språk han behärskar. Rektor och lärare uppger dock att det finns elever vid skolan som behöver studiehundledning på sitt modersmål som inte får detta eftersom inte den anställda behärskar deras språk.

Skolan har delgivit Skolinspektionen åtgärdsprogram som inte är undertecknade av rektor eller en person som rektor delegerat detta ansvar till. Inte heller finns i dessa åtgärdsprogram någon överklagandehänvisning. Vid inspektionsbesöket delger rektorn en ny mall för beslut om åtgärdsprogram där det tydligt anges att de ska undertecknas av beslutsfattare samt där det också finns överklagande hänvisning. Några åtgärdsprogram upprättade i enlighet med denna mall finns ännu inte. Eftersom den nya mallen förutsätter att själva åtgärdsprogrammen undertecknas av beslutsfattare och överklagandehänvisning finns i mallen avstår Skolinspektionen från ingripande och förutsätter att rektor i framtiden undertecknar åtgärdsprogram och bifogar överklagandehänvisning.

Utredningen visar att elever i behov av studiehundledning på sitt modersmål inte alltid får detta.

Författning

5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Munkedals kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning:

- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- I de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avse elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. I de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

De skriftliga omdömen som skickats in till Skolinspektionen från Hällevadsholms skola är av skiftande kvalitet. I något av omdömena beskrivs elevens kunskapsutveckling i relation till kunskapskraven på ett tydligt sätt medan det i något annat saknas koppling till kunskapskraven och handlar mer om vad eleven arbetat med än vad han/ hon lärt sig. Skolans insatser i de individuella utvecklingsplanerna är inte tydligt kopplade till de behov som uttrycks i de skriftliga omdömena. Lärarna har gjort en utvärdering av föregående års pedagogiska arbete och framhåller där bland annat att denna koppling behöver förbättras. I utvecklingsplanerna framgår inte vad skolan ska göra för att eleven ska nå kunskapskraven eller utvecklas i övrigt.

Av utredningen framgår att de individuella utvecklingsplanerna och skriftliga omdömen som upprättas vid Hällevadsholms skola inte alltid lever upp till författningarnas krav eftersom koppling till läroplanens kunskapskrav är ottydligt. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Munkedals kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen:

- Rektorn ska se till och ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

- Rektor ska se till och ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektor för att skolenhetens resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektor ansvarar även för att kvalitetsarbete genomförs på enhetsnivå och att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras. Enligt läroplanen har rektor som pedagogisk ledare och chef det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Vid Hällevadsholms skola finns ingen sammanställning av elevernas resultat i relation till de kunskapskrav för årskurs 3 som anges i nuvarande läroplan. Inte heller finns någon sammanställning av elevernas resultat i relation till de mål att uppnå som fanns för årskurserna 3 och 5 i tidigare läroplan. Däremot har rektor tillsammans med lärare gått igenom elev för elev och tagit del av lärarnas bedömning om eleverna når kunskapskrav / mål att uppnå eller ej. Vidare har lärarna genomfört en utvärdering av läsårets arbete men denna har inte legat till grund för analys av skolans behov. Eftersom inga sammanställningar har gjorts har inte resultaten kunnat användas som en utgångspunkt för att i ett systematiskt kvalitetsarbete kunna analysera resultat och se mönster och samband för att kunna identifiera utvecklingsbehov hos skolan. Däremot finns statistik över elevernas resultat vid nationella ämnesprov ett antal år tillbaka. Dessa resultat är dock inte synonyma med elevernas måluppfyllelse då nationella ämnesprov inte mäter alla de kunskapskrav som finns för respektive ämne. Inte heller finns någon bedömning av skolans måluppfyllelse avseende värdegrundsarbetet.

Utredningen visar att Hällevadsholms skola saknar ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4 - 7 §§ skollagen,

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Munkedals kommun en anmärkning.

Munkedals kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 28 januari 2013.

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång:

- Eleverna har inte tillgång till lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Motivering

Enligt skollagen ska den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Vid besöket och i samtal med rektorn och lärare framkommer att det finns få datorer vid skolan och att de som finns ofta inte fungerar. Eftersom datorerna är få och inte heller driftssäkra blir det enligt rektorer och lärare inte möjligt för eleverna att utveckla digital kompetens. Rektorn uppger att kommunen uppmärksammat bristen vad gäller informationsteknisk utrustning vid skolorna och har satsat på att införa så kallade smartboards i klassrummet och kommer även köpa bärbara datorer till lärarna.

Utredningen visar att eleverna inte har tillgång till lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas eftersom det saknas utrustning som gör det möjligt för eleverna att utveckla digital kompetens. Inköp av bärbara datorer till lärarna innebär inte att eleverna får tillgång till fungerande datorer i högre utsträckning. Eftersom eleverna har tillgång till annan utrustning och böcker samt att kommunen påbörjat ett arbete för att utrusta skolorna med digital teknik ser Skolinspektionen överträdelserna som en mindre allvarlig överträdelse och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

2 kap. 35 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har Magnus Jonasson (utredare) och Kristina Svensson (undervisningsråd) deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Anna Wide
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).